

ИЗБОР ФОТОГРАФИЈА

Албум је прилагођен пропорцији 4:3 (однос дуже стране према краћој) која је најчешћа код дигиталних апарата и најбоље је да за албум бирате такве фотографије (вертикалне фотографије биће у албуму ротиране за 90°). Ако одаберете фотографије неких других пропорција (16:9, 16:10, 3:2, 1:1 итд.) оне ће бити аутоматски краћене симетрично с обе стране да би се прилагодили пропорцији 4:3. То може проћи „безболно” уколико се оно важно налази у средини фотографије па није страшно ако се одсијеку крајеви. Ипак, имајте на уму да аутоматско краћење може нпр. особу на слици оставити „без главе” или одсјећи неки детаљ који вам је важан. Зато је најбоље да изрез подесите сами онако како то вама одговара, а **лак и једноставан начин на који то можете урадити дејашно је објашњен на наредној страни овој ујујсйва.**

Ево неколико примјера лоше одабраних слика (жути оквир је аутоматски изрез за албум):

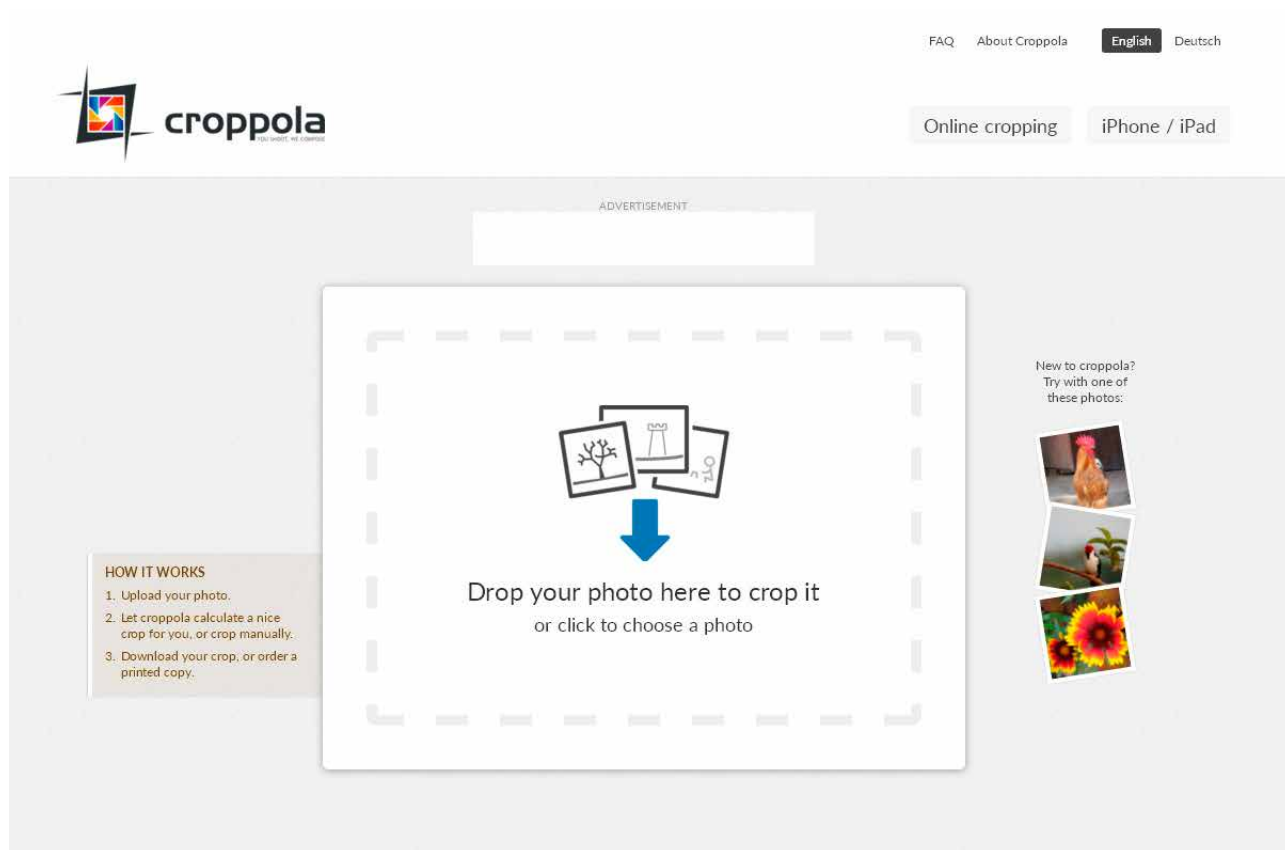
Највећи проблеми настају са сликама добијеним „обработом” у којекаквим апликацијама у којима се додају разни оквири, текст, праве разни колажи од више фотографија... Треба да знате да се албум у процесу коричења обрезаје тј. одсијеца се по 3mm на сваком рубу. Зато ће текст стављен близу рубова бити потпуно или дјеломично одсјечен, а чак да га нож и „промаши”, текст уз сам руб изгледа ружно. Ако ваше слике имају оквири, и они ће бити сјечени. Танки оквири ће бити потпуно одсјечени (што и није лоше), али рубови тек нешто шири од обреза биће дјеломично одсјечени па ће од њих остати свега милиметар или два, што ће у албуму изгледати као грешка.

Укратко, најгори могући избор за албум су квадратни колажи (нарочито још ако су са оквирима или текстом) па их свакако треба избјегавати. Они се могу третирати као хоризонтални (краћење ће бити горе и доље) или као вертикални (краћење лијево и десно), али у оба случаја резултат је, готово без изузетка, веома лош. Ево једног таквог примјера:

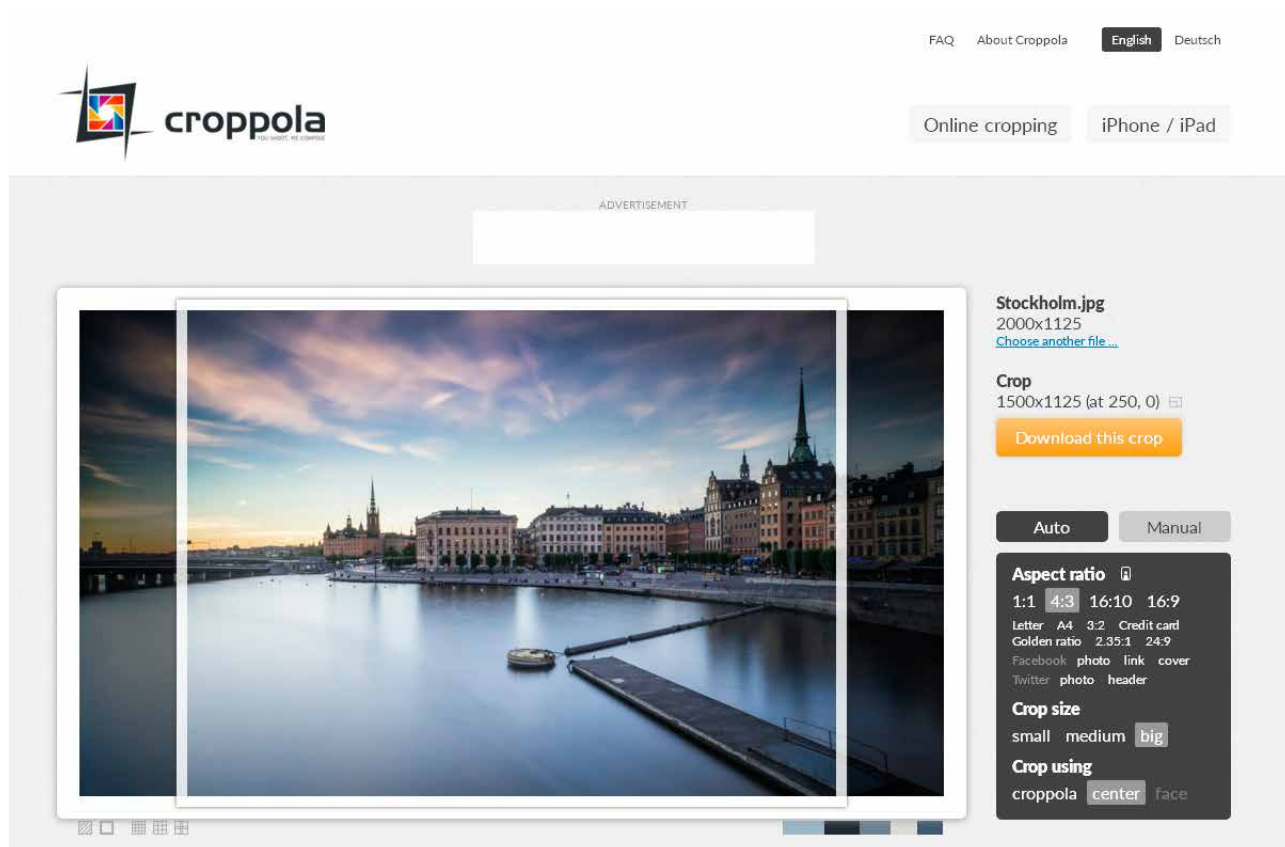

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ СЛИКА ПРОПОРЦИЈИ АЛБУМА

Откуцајте у претраживачу „croppola.com” и добићете:

Кликните на исцрткани простор да учитате слику (или је „превуците” и „спустите” у њега). Сачекајте да се слика учита. Десно од учитане слике налази се све што вам је потребно.

The screenshot shows a web interface for cropping an image. At the top, it displays the filename 'Stockholm.jpg' and its dimensions '2000x1125'. Below this is a link 'Choose another file ...'. The main section is titled 'Crop' and shows the current crop dimensions '1500x1125 (at 250, 0)'. A 'Scale to' section is crossed out with a red line, showing '2000 x 1500 pixels'. A yellow button says 'Download this crop'. Below are 'Auto' and 'Manual' tabs. The 'Aspect ratio' section lists various ratios like 1:1, 4:3, 16:10, 16:9, Letter, A4, 3:2, Credit card, Golden ratio, 2.35:1, 24:9, Facebook photo link cover, and Twitter photo header. The 'Crop size' section has 'small', 'medium', and 'big' options. The 'Crop using' section has 'croppola', 'center', and 'face' options. Red arrows point from these elements to their respective descriptions in Serbian on the right.

Stockholm.jpg → НАЗИВ УЧИТАНЕ СЛИКЕ

2000x1125 → ВЕЛИЧИНА УЧИТАНЕ СЛИКЕ У ПИКСЕЛИМА

[Choose another file ...](#) → УЧИТАВАЊЕ НАРЕДНЕ СЛИКЕ (кликнути кад завршите и снимите претходну)

Crop → **ВЕЛИЧИНА ИЗРЕЗА У ПИКСЕЛИМА (пожељне вриједности дате су у тексту испод)**

1500x1125 (at 250, 0) → ДОВОЂЕЊЕ СЛИКЕ НА ЗАДАНУ ВЕЛИЧИНУ (**ово НЕ ДИРАЈТЕ**, ако ипак кликнете на ово па вам се појави црно поље прецртано на слици, угасите га)

~~Scale to 2000 x 1500 pixels~~

Download this crop → СНИМАЊЕ ИЗРЕЗАНЕ СЛИКЕ (кликнути кад подесите изрез)
Називу учитане слике биће додано „Cropped”, у овом случају то би било „Stockholm Cropped.jpg”

Auto **Manual**

Aspect ratio → ХОРИЗОНТАЛНИ ИЛИ ВЕРТИКАЛНИ ИЗРЕЗ (бирате зависно од слике коју сте читали)

1:1 4:3 16:10 16:9 → **ПРОПОРЦИЈА ИЗРЕЗА (за албум мора бити 4:3)** (Овдје су вам понуђене разне пропорције па њих, невезано за албум, можете по потреби користити и за прилагодбавање слика за неке друге сврхе као нпр. за Facebook, Twitter...)

Letter A4 3:2 Credit card Golden ratio 2.35:1 24:9 Facebook photo link cover Twitter photo header

Crop size → ВЕЛИЧИНА ИЗРЕЗА (одаберите „big”) (Величину изреза можете и ручно подешавати „вукући” ћошкове изреза мишем.)

small medium big

Crop using → ВРСТА ИЗРЕЗА (одаберите „center”) (Center је средишњи изрез, тј. краћење фотографије с обе стране подједнако. Ако вам средишњи изрез одговара, не морате ништа радити с том сликом јер ће она управо тако бити аутоматски скраћена за албум. Ако вам тај изрез не одговара, онда подесите изрез ручно повлачећи га мишем док га не доведете у положај који одговара вашој фотографији.)

croppola center face

ће она управо тако бити аутоматски скраћена за албум. Ако вам тај изрез не одговара, онда подесите изрез ручно повлачећи га мишем док га не доведете у положај који одговара вашој фотографији.)

ВЕЛИЧИНА СЛИКЕ

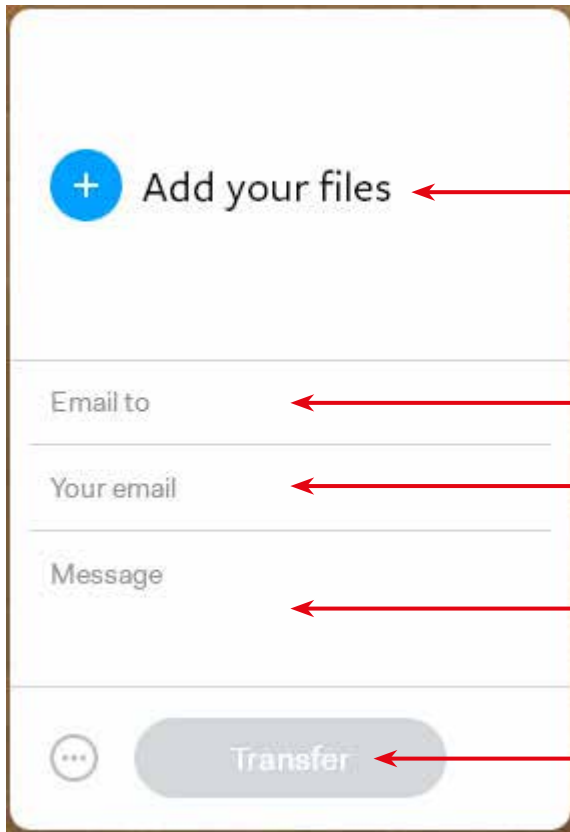
Идеална величина за албум од 40 слика је око 2300x1700 пиксела. Слике мање од овога ће бити повећане на формат албума, а свако повећање малко поквари слику. То кварење није видљиво оком за мала повећања, а рецимо да је подношљива минимална величина слике отприлике око половине идеалних вриједности (то би било око 1150x850). Оштра граница до које су слике добре, а од које лоше – не постоји, али силазак испод тог минимума већ улази у ризично подручје и што сте даље од њега, то ће слике бити видно лошије – „замрљане” од превеликог повећања и са грубим видљивим квадратићима (покушајте сами било коју слику на монитору драстично увећати па ћете тачно уочити шта се са њом догађа).

Фотографије које су веће него што је потребно за овај албум неће направити никакав проблем јер слике нимало не губе на квалитету смањивањем.

Идеална величина за мањи албум (80 слика) је око 1600x1200, а доња граница је око 800x600.

СЛАЊЕ СЛИКА

Ако пакет слика које сте спремили за слање буде превелик за уобичајено слање *mail*-ом, можете користити *Google Drive*, *Dropbox*, *WeTransfer*, *SendSpace*... или било који сличан начин који омогућава да се послане слике скину као пакет, једним кликом, а не појединачно једна по једна слика. За оне који никад нису користили ништа слично, ево кратког упутства за један веома лак и једноставан начин слања великих пошиљки, а то је сајт **wetransfer.com**.

Ако вам на њојечџку буде њонуђено да бирајте хоћејте ли се ѡрејџилашијџи или сајџи корисџијџи десџлајно (**Free**), наравно, огаберијте **Free**.

1. Кликните на **Add your files** и означите фајлове које шаљете (све фотографије)
2. Укуцајте *mail* адресу примаоца тј. онога коме шаљете (*stvaraonica.zig@gmail.com*)
3. Укуцајте адресу пошиљаоца тј. онога који шаље (своју *mail* адресу)
4. Укуцајте текст поруке ако желите (није обавезно)
5. Кликните на **Transfer** и сачекајте да се одабрани фајлови учитају

Након што се учитавање заврши, на оба укуцана *mail*-а стићи ће обавијест да је пакет фајлова послан и линк одакле се може скинути.

ОБРАДА ФОТОГРАФИЈА

Ако намјеравате фотографије изоштравати, подешавати контраст, сређивати боје и слично, то је добра идеја само ако тачно знате шта радите тј. ако познајете макар основне ствари везане за штампу. Имајте у виду да оно што видите на монитору и оно што ће бити одштампано на папиру често није исто. Разлог је једноставан – то што ви гледате на свом монитору није оригинал, оригинал је невидљиви дигитални запис (фајл), а ви видите оно што ваша конкретна графичка картица обради и прикаже на монитору који је ко зна како подешен. Иста слика може на другом рачунару или другом монитору изгледати прилично различито (телефоне да и не помињем).

Уобичајени кућни или канцеларијски монитори по правилу приказују слике свјетлијима него што оне јесу, а пошто се штампа оно што је садржано у самом фајлу, а не оно што ви видите на свом монитору, очекујте да штампа буде нешто тамнија него приказ на монитору. (Изузетак су посебни монитори намијењени припреми штампе, али ако имате неки од њих онда се вјероватно и бавите штампом па знате све ово.)

Фотографије које пошаљете биће у албуму штампане „сирове”, дакле без икакве додатне обраде (претварање из RGB-а у CMYK се подразумијева јер штампа без тога није могућа).

Ако и поред ових упутстава будете имали неко питање, слободно се обратите на *mail* или телефон који су наведени у понуди.